

ETELÄ-POHJANMAAN
KÄRÄJÄOIKEUS

ETELÄ-POHJANMAAN KÄRÄJÄOIKEUS

TOIMINTAKERTOMUS 2022

SISÄLLYSLUETTELO

1. Laamannin katsaus	2
2. Käräjäoikeuden tehtävät ja toimintaympäristö	4
3. Organisaatio	5
4. Henkilöstö	6
5. Käräjäoikeuden toimintamenot ja taloudellisuus	8
6. Lainkäyttötoiminta ja tuloksellisuus	8
7. Yhteystiedot	14

1. Laamannin katsaus

Vuosi 2022 oli mieleenpainuva vuosi. Kun koronaviruspandemia alkoi hellittämään alkuvuodesta 2022, jäi se kuitenkin uutisissa muiden murheiden varjoon. Venäjä hyökkäsi Ukrainaan 24.2.2022. Alkoi sota ja levottomuus tulevasta. Aloimme valmistautua sekä työssä että vapaa-ajalla mahdollisiin poikkeusoloihin. Sähkön hinta nousi korkealle, mikä sai meidät kaikki miettimään omia kulutustapojamme niin työssä kuin vapaa-ajalla. Myös inflaatio ja siihen liittyvät yleinen hintatason nousu sai meidät kaikki huolestuneina miettimään omaa ja läheisten pärjäämistä.

Käräjäoikeuden henkilöstö joutui toimintavuoden 2022 aikana venymään paitsi kerrotun pitkään jatkuneen pandemiatilanteen, mutta myös henkilökunnan suuren vaihtuvuuden vuoksi. Käräjäoikeuden henkilökunta on vaihtunut paitsi eläköitymisten, myös muualle töihin siirtymisten vuoksi. Kansliahenkilökunnan osalta pääasiallinen syy vaihtuvuuteen on ollut palkkaus, jonka ei koeta vastaavan työmäärää ja työn vaativuutta. Tämä pitää ikävä kyllä paikkansa. Toivon, että tuomioistuinlaitoksen henkilöstön palkkauksen kehittämiseen tähtävillä toimenpiteillä saadaan lähitulevaisuudessa aikaan olennaisia parannuksia. Tulevaisuudessa koko tuomioistuinlaitoksen yksi suurimmista haasteista on nimenomaan saada palkkaus kilpailukykyiseksi, mikä lisäisi tuomioistuinten houkuttavuutta työnantajana ja parantaisi tuomioistuinlaitoksen työnantajakuva. Myös tuomioistuinten perusrahoituksen tulisi olla tasolla, joka mahdollistaisi pitkäjänteisen henkilöstösuunnittelun. Tällä hetkellä tällainen suunnittelu ei ole mahdollista.

Käräjäoikeutemme vahvuutena on ollut ja on edelleen ammattitaitoinen ja sitoutunut henkilökunta. Henkilökunnan jaksamisesta huolehtiminen sekä työhyvinvoinnin ylläpitäminen ja parantaminen ovat käräjäoikeuden toiminnan kannalta edelleen olennaisia asioita ja niihin täytyy panostaa. Hyvä työilmapiiri on tärkeä osa työhyvinvointia ja työssä jaksamista ja meistä jokainen voi vaikuttaa työilmapiirin parantamiseen omalla käytöksellämme.

Käräjäoikeutemme toiminnan taloudellisuus ja tuloksellisuus pysyi suhteellisen hyvällä tasolla ja lähellä valtakunnallista keskiarvoa myös vuonna 2022. Käräjäoikeutemme ei ruuhkautunut pandemian aikana toisin kuin moni muu käräjäoikeus. Vireillä olevien asioiden määrä pysyi myös vuonna 2022 normaalilla, viime vuosien tasolla. Tilanteemme on tältä osin hyvä. On tärkeää, että jatkamme pandemia-aikana hyväksi havaittuja sähköisiä toimintatapoja, jotka ovat paitsi tehokkaita, mutta tuovat myös joustoa päivittäiseen työntekoomme.

RikosAipan käyttöönotto siirtyi ensin vuoden 2022 keväältä syksyyn ja lopulta syksyiltäkin kokonaan vuodelle 2023. Käräjäoikeuden toimintaa on kerrotusta syystä jouduttu järjestelemään uudelleen ja henkilökunnalle tarjottavan koulutuksen valmistelu keskeyttämään. Vuoden 2023 suurimpia haasteita tulee olemaan juuri uusi valmistautuminen ja kouluttautuminen RikosAIPAn tulevaa käyttöönottoa varten.

Vuoden 2022 syksyllä käräjäoikeudessa otettiin käyttöön HILDA-asianhallintajärjestelmä. HILDAn käyttöönoton myötä hallinnossa on siirrytty paperimuotoisesta asianhallinnasta täysin sähköiseen asianhallintaan. Yhtenä uuden järjestelmän käyttöönoton merkittävämpänä hyötynä voidaan pitää sitä, että se tuo esille näkyville viraston hallinnossa tehtävän, näkymättömiin jäävän työn todellisen määrän.

Käräjäoikeudella on hyvät lähtökohdat vuodelle 2023, jolloin uudistukset ja muutokset tulevat jatkumaan. Miten pidämme yllä positiivisuutta kaikista uudistuksista ja muutoksista huolimatta töissä ja vapaa-ajalla? Muutosten ja kiireen keskellä yhteisellä sosiaalisella kanssakäymisellä, yhdessä tekemisellä sekä hallinnan tunteen luomisella on tärkeä merkitys työssä jaksamisen ja työssä viihtymisen kannalta. Positiivisuudella on valtava voima. Se on hyvä muistaa. Ei jäädä kiinni negatiivisuuden kierteeseen, eikä murehdita asioita, joihin emme voi vaikuttaa. Pidetään huolta itsestämme ja kollegoistamme. Muistetaan kiittää sekä tuottaa iloa ja hyvää mieltä toisillemme aina kun se on mahdollista niin töissä kuin vapaa-ajalla.

Suuri kiitos vuodesta 2022 koko käräjäoikeuden henkilökunnalle.

laamanni Paula Virrankoski

2. Käräjäoikeuden tehtävät ja toimintaympäristö

Käräjäoikeuden tehtävänä on antaa kansalaisille, yrityksille ja yhteisölle oikeusturvaa ratkaisemalla sen käsiteltäväksi saatettuja asioita varmasti, luotettavasti, nopeasti ja kohtuullisin kustannuksin. Käräjäoikeudessa ratkaistaan rikos-, riita- ja hakemusasioita.

Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeuden kanslia sijaitsee Seinäjoella. Käräjäoikeudella on lisäksi istuntopaikka Kauhavalla.

Käräjäoikeuden tuomiopiiri koostuu Etelä-Pohjanmaan maakunnasta. Käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluvat Alajärven, Alavuden, Evijärven, Ilmajoen, Isojoen, Isonkyrön, Karijoen, Kauhajoen, Kauhavan, Kuortaneen, Kurikan, Lappajärven, Lapuan, Seinäjoen, Soinin, Teuvan, Vimpelin ja Ähtärin kunnat.

Tuomiopiirin väestöpohja vuonna 2022 on ollut noin 190 800 asukasta. Maakunnan väestömäärä on ollut pitkään laskussa. Isokyrö on liittynyt Etelä-Pohjanmaan maakuntaan ja Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeuden tuomiopiiriin 1.1.2021.

Kuva 1: Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluvat kunnat.

3. Organisaatio

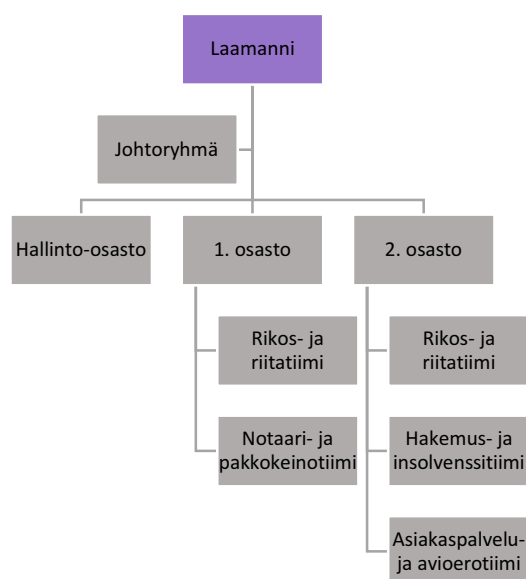
Käräjäoikeutta johtaa laamanni, joka johtaa käräjäoikeuden toimintaa ja vastaa sen tuloksellisuudesta. Laamannin tukena toiminnan johtamisessa ja kehittämisessä toimii johtoryhmä. Johtoryhmään kuuluvat laamannin lisäksi lainkäyttöosastojen osaston johtajat ja osastovastaavat, hallintosihteeri, talous- ja henkilöstösihteeri, kirjaamon esimies sekä haastemiesten esimies.

Käräjäoikeuden organisaation perusrakenteena on ollut 1.10.2020 lukien kolme osastoa, joita ovat hallinto-osasto sekä kaksi lainkäyttöosastoa.

Hallinto-osaston toimintaa johtaa hallintosihteeri. Hallinto-osaston tehtävänä on tukea ylintä johtoa ja osastoja käräjäoikeuden tehtävien hoitamisessa. Hallinto-osasto vastaa käräjäoikeuden henkilöstö- ja taloushallinnosta sekä viraston toiminnan yleishallinnosta.

Käräjäoikeudessa on kaksi lainkäyttöosastoa, joiden johtajina toimivat tehtävään kolmen vuoden määräajaksi nimitettävät osaston johtajat. Lainkäyttöosastojen lähiesihenkilöinä toimivat osastovastaavat. Lainkäyttöosastoilla sihteerit työskentelevät tiimeittäin siten, että 1. osastolla on rikos- ja riitatiimi sekä notaari- ja pakkokeinotiimi ja 2. osastolla on rikos- ja riitatiimi, hakemus- ja insolvenssi tiimi sekä asiakaspalvelu- ja avioerotiimi. Vuonna 2022 kaikki käräjätuomarit ovat käsitelleet sekä yleisen jaon riita-asioita että istuntoon meneviä rikosasioita. Tämän lisäksi 1. osaston tuomarit ovat käsitelleet pakkokeinoasioita ja velkajärjestelyasioita, kun taas 2. osaston tuomarit ovat käsitelleet hakemusasioita, konkurssi asioita ja kirjallisen menettelyn rikosasioita. Vuonna 2022 työoikeudelliset L-asiat on keskitetty 2. osastolle.

Käräjäoikeudessa toimivat yhteistoiminnassa valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain mukaisena yhteistyöelimenä yhteistoimintakomitea sekä työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojelusta annetun lain mukainen työsuojelutoimikunta niille säädettyissä tehtävissä. Vuonna 2022 yhteistoimintakomitea on koontunut viisi kertaa ja työsuojelutoimikunta kaksi kertaa.

Kuva 2: Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeuden organisaatiokaavio.

4. Henkilöstö

Henkilöstö

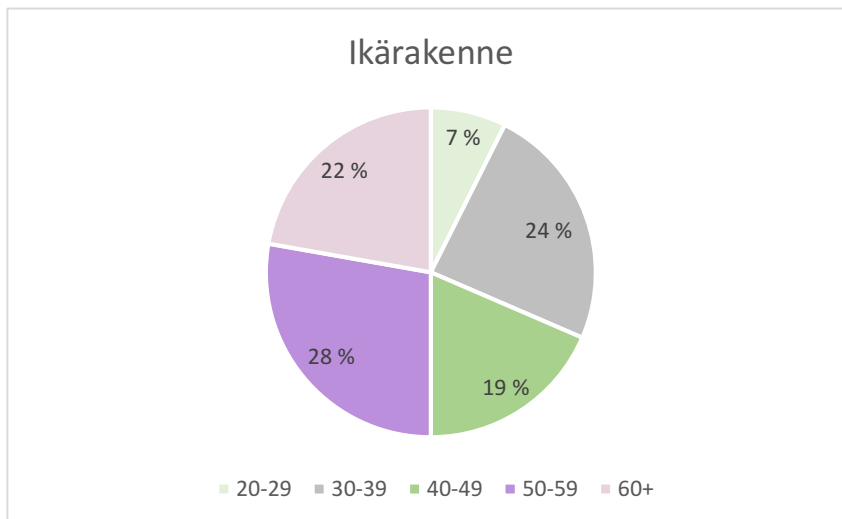
Vuonna 2022 käräjäoikeuden henkilötyövuosien määrä oli yhteensä 49,4. Virat ovat jakaantuneet seuraavasti: laamanni, 12 kärjätuomaria, hallintosihteeri, 8 haastemiestä, kirjaaja, 22 kärjäsihteeriä, virastomes-tari ja 3 kärjänotaaria. Lisäksi käräjäoikeudessa on ollut ylimääräinen kärjänotaarin virka yhdessä Vaasan hallinto-oikeuden kanssa siten, että kärjänotaari on suorittanut puolet tuomioistuinharjoittelustaan (6 kuukautta) käräjäoikeudessa. Kesällä 2022 käräjäoikeudessa oli myös korkeakouluharjoittelija (3 kuukautta).

Vuonna 2022 käräjäoikeudesta jäi eläkkeelle kolme henkilöä. Kuudelle sihteerille myönnettiin virkavapaata toisen tehtävän hoitamista varten tai muusta syystä. Tämän vuoksi käräjäoikeuteen palkattiin sijaisia eri pituisiin kärjäsihteerin tehtäviin.

Henkilöstön ikärakenne

Henkilöstön ikäryhmät jakautuvat melko tasaisesti koko henkilöstön osalta.

Vakituisesta ja määräaikaisesta henkilökunnasta 20 – 29 – vuotiaita on 4 henkilöä, 30 – 39 – vuotiaita on 13 henkilöä, 40 – 49 – vuotiaita on 10 henkilöä, 50 – 59 – vuotiaita on 15 henkilöä ja 60 tai yli 60-vuotiaita on 12 henkilöä.

Kuva 3: Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeuden henkilöstön ikärakenne vuonna 2022.

Työterveys

Suomen Terveystalo Oyj vastaa käräjäoikeuden työterveyshuollon järjestämisestä. Oikeusministeriön hallinnonalalle yhteisesti laaditussa sopimuksessa on määritelty toiminnan piiriin kuuluvat työterveyshuollon ja sairaanhoidon muodot. Työterveyshuollon toimintasuunnitelman mukaisesti on toteutettu henkilöstön työhöntulotarkastukset sekä ikäryhmätarkastukset. Influenssarokotus järjestettiin halukkaille sekä haastemiehille työtehtävien edellyttämät hepatiittirokotukset. Työpaikkaselvitys on laadittu 21.10.2020.

Henkilöstön osaamisen kehittäminen

Käräjäoikeudessa on laadittu henkilöstön koulutussuunnitelma. Osaamisen kehittämiseen liittyviä tavoitteita ovat olleet esimerkiksi uusien toimintatapojen ja työmenetelmien oppiminen sekä tietojen omaksuminen, uusiin tehtäviin sopeutuminen, tiimityöskentelyn hallinta sekä lisääntyvät sähköisen työskentelyn hallinta.

Henkilöstön osaamista kehitetään paitsi suunnitelmallisella ulkopuolisella koulutuksella, viraston sisäisellä koulutuksella ja keskinäisellä työssäoppimisella. Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeudessa on noudatettu Tuomioistuinviraston koulutussuunnitelmassa vuodelle 2022 asettamia tavoitteita ja teemoja. Käräjäoikeuden henkilöstö on osallistunut Tuomioistuinviraston koulutustarjontaan. Lisäksi on ollut tarjolla Vaasan hovioikeuden ja käräjäoikeuksien yhteisesti järjestämää koulutusta.

Käräjäoikeuden henkilökunta on osallistunut käräjäoikeuksien yhteistyöverkoston toimintaan. Aikaisempi laamanni Sirpa Pakkala on ollut yhteistyöverkoston kehittämistyöryhmän puheenjohtaja, minkä lisäksi käräjäoikeuden vastuutuomarit ovat olleet käräjänotaarien vastuutuomariverkoston, summaaristen asioiden verkoston, pakkokeinoverkoston, velkajärjestelyverkoston ja konkurssiverkoston jäseniä. Lisäksi hakemus- ja insolvenssiin tiimiesimies on ollut yhteistyöverkoston confluence-pääkäyttäjä.

Työhyvinvointi

Käräjäoikeuden hupitoimintakunta vastasi työhyvinvointipäivän ja pikkujoulujen järjestämisestä.

Käräjäoikeuden työhyvinvointipäivä järjestettiin 13.5.2022, jolloin käräjäoikeuden henkilökunta vieraili Ähtärin eläinpuistossa. Käräjäoikeuden pikkujoulut järjestettiin 2.12.2022 käräjäoikeuden tiloissa. Perinteinen puurojuhla järjestettiin 19.12.2022.

5. Käräjäoikeuden toimintamenot ja taloudellisuus

Tuomioistuinvirasto (aloitti toimintansa 1.1.2020) on Oikeusministeriön hallinnonalaan kuuluva itsenäinen keskusvirasto, joka huolehtii kaikkien tuomioistuinten keskushallintotehtävistä, tekee oikeusministeriölle ehdotuksensa tuomioistuinten toimintamäärärahoista sekä päättää määrärahojen jakamisesta tuomioistuimille hyväksytyin talousarvion mukaisesti.

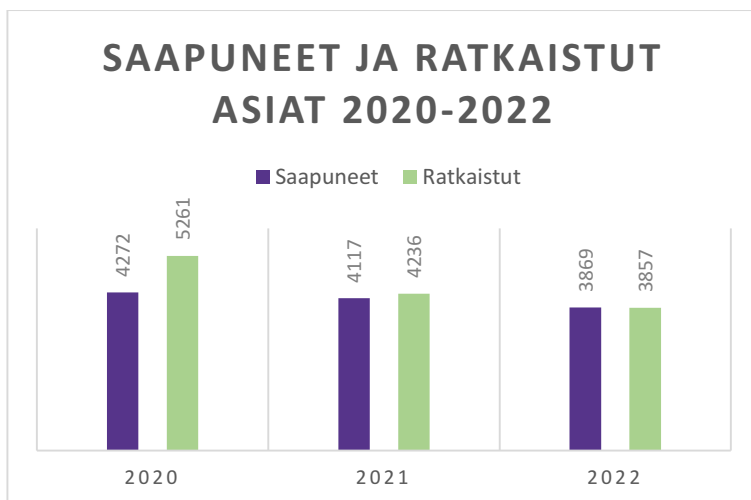
Käräjäoikeuden toimintamenot (sis. toimitilavuokrat) vuonna 2022 olivat 4 091 063 euroa. Vuonna 2021 vastaava meno oli 4 042 461 euroa.

Käräjäoikeuden taloudellisuusluku oli 921 vuonna 2022 ja vuonna 2021 se oli 747. Koko maan keskimääräinen taloudellisuus vuonna 2022 oli 797. Taloudellisuus tarkoittaa yhden painotetun ratkaisun hintaa. Toimintaa voidaan pitää sitä taloudellisempänä, mitä vähäisemmillä kustannuksilla suorite saadaan aikaan.

6. Lainkäyttötoiminta ja tuloksellisuus

Vuonna 2022 käräjäoikeuteen saapui yhteensä 3 869 asiaa (vuonna 2021 yhteensä 4 117 ja vuonna 2020 yhteensä 4 272 asiaa) ja käräjäoikeus ratkaisi 3 857 asiaa (vuonna 2021 yhteensä 4 236 ja vuonna 2020 yhteensä 5 261 asiaa).

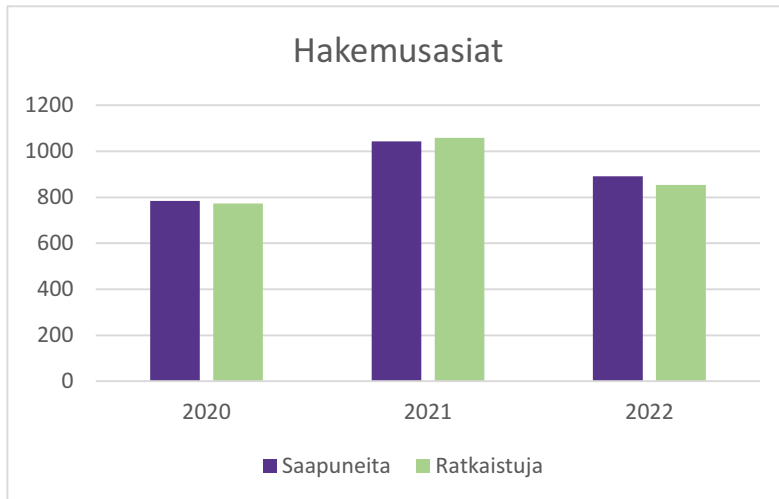
Tuottavuus vuonna 2022 oli 90 ja vuonna 2021 vastaava luku oli 107. Koko maan keskimääräinen tuottavuus vuonna 2022 oli 95. Tuottavuus tarkoittaa yhtä henkilötövuotta kohti ratkaistujen painotettujen asioiden määrää. Toimintaa voidaan pitää sitä tuottavampana mitä enemmän asioita henkilötövuotta kohden ratkaistaan.

Kuva 4: Saapuneet ja ratkaistut asiat Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeudessa vuosina 2020–2022.

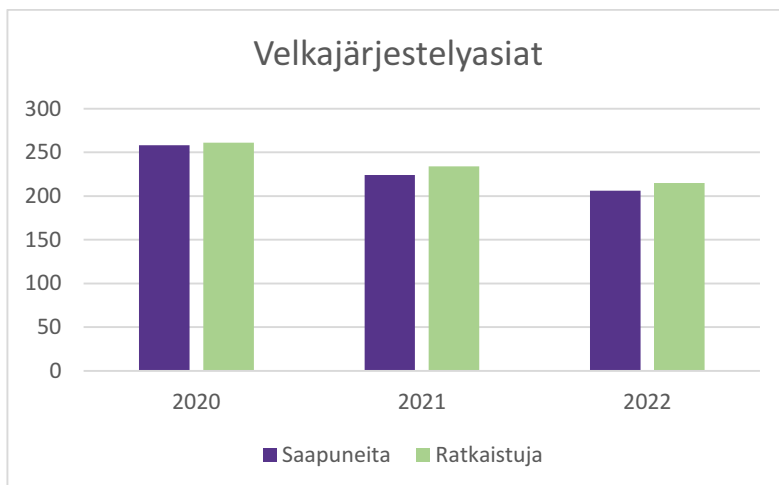
Hakemusasiat, velkajärjestelyasiat ja konkurssiasiat

Hakemusasioita saapui vuonna 2022 yhteensä 891 (vuonna 2021 yhteensä 1043 ja vuonna 2020 yhteensä 784) ja niitä ratkaistiin yhteensä 854 (vuonna 2021 yhteensä 1058 ja vuonna 2020 yhteensä 773). Niiden käsittelyaika oli 2,0 kuukautta.

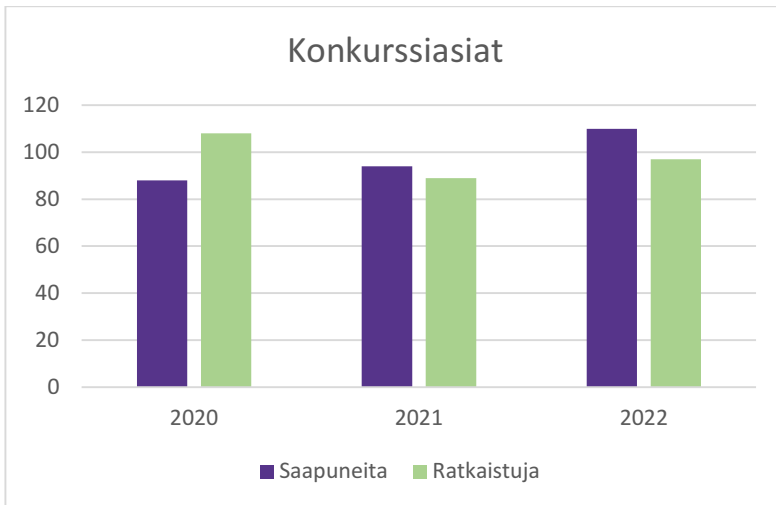
Kuva 5: Saapuneet ja ratkaistut hakemusasiat Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeudessa vuosina 2020 – 2022.

Velkajärjestelyjä saapui vuonna 2022 yhteensä 206 (vuonna 2021 yhteensä 224 ja vuonna 2020 yhteensä 258) ja niitä ratkaistiin yhteensä 215 (vuonna 2021 yhteensä 234 ja vuonna 2020 yhteensä 261). Niiden käsittelyaika oli 4,0 kuukautta. Vuoden lopussa käräjäoikeudessa oli vireillä 66 velkajärjestelyasiaa.

Kuva 6: Saapuneet ja ratkaistut velkajärjestelyasiat Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeudessa vuosina 2020 – 2022.

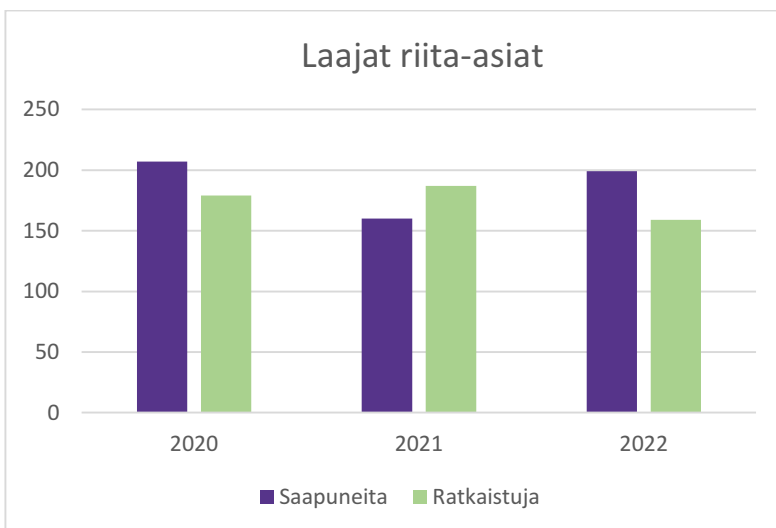
Konkurssiasioita saapui vuonna 2022 yhteensä 110 (vuonna 2021 yhteensä 94 ja vuonna 2020 yhteensä 88) ja niitä ratkaistiin yhteensä 97 (vuonna 2021 yhteensä 89 ja vuonna 2020 yhteensä 108).

Kuva 7: Saapuneet ja ratkaistut konkurssiasiat Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeudessa vuosina 2020 – 2022.

Laajat riita-asiat

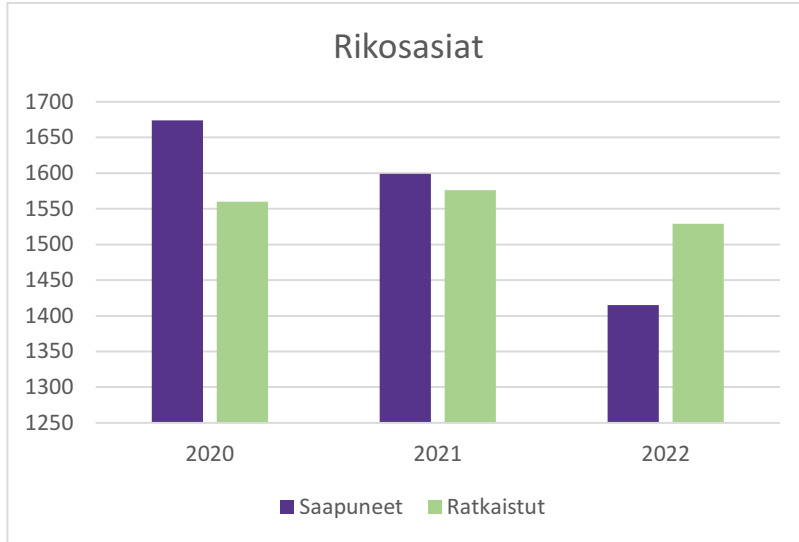
Laajoja riita-asioita saapui vuonna 2022 yhteensä 199 (vuonna 2021 yhteensä 160 ja vuonna 2020 yhteensä 207) ja niitä ratkaistiin yhteensä 159 (vuonna 2021 yhteensä 187 ja vuonna 2020 yhteensä 179). Niiden käsitelyaika oli 7,3 kuukautta. Vuoden lopussa käräjäoikeudessa oli vireillä 141 laajaa riita-asiaa.

Kuva 8: Saapuneet ja ratkaistut laajat riita-asiat Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeudessa vuosina 2020 – 2022.

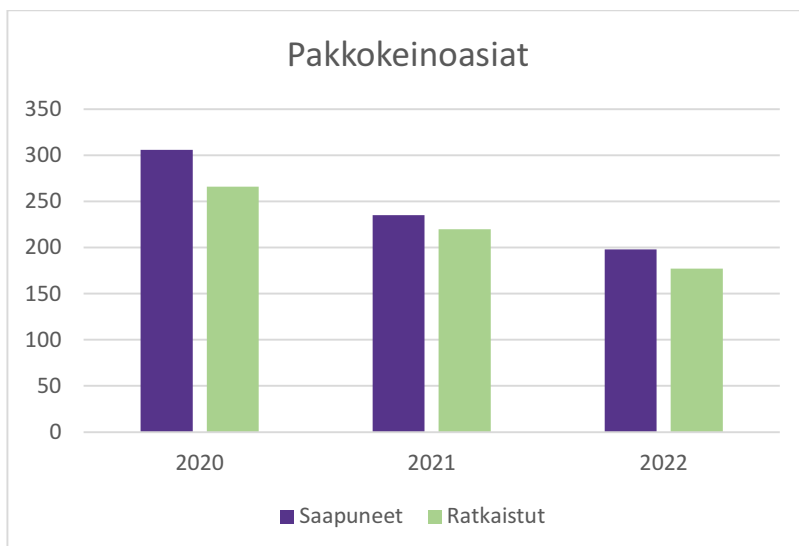
Rikosasiat

Vuonna 2022 varsinaisia rikosasioita saapui käräjäoikeuteen yhteensä 1415 (vuonna 2021 yhteensä 1599 ja vuonna 2020 yhteensä 1674). Rikosasioita ratkaistiin yhteensä 1529 (vuonna 2021 yhteensä 1576 ja vuonna 2020 yhteensä 1560).

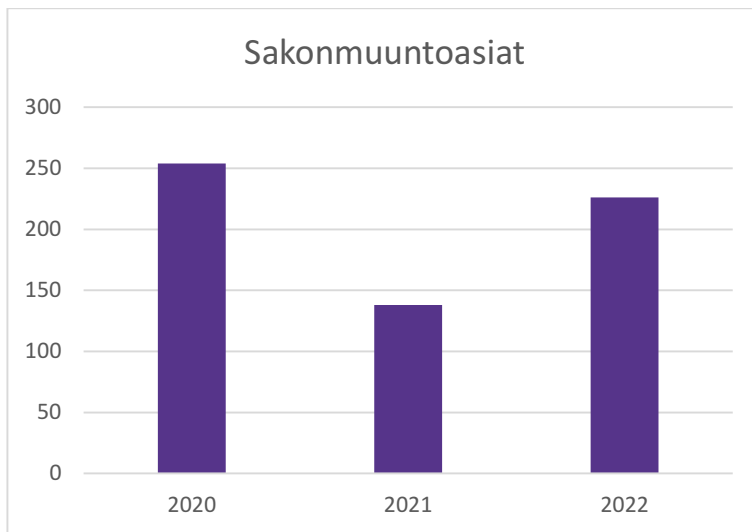
Kuva 9: Saapuneet ja ratkaistut rikosasiat Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeudessa vuosina 2020 – 2022.

Vuonna 2020 pakkokeinoasioita saapui käräjäoikeuteen yhteensä 198 (vuonna 2021 yhteensä 235 ja vuonna 2020 yhteensä 306) ja niitä ratkaistiin yhteensä 177 (vuonna 2021 yhteensä 220 ja vuonna 2020 yhteensä 266).

Kuva 10: Saapuneet ja ratkaistut pakkokeinoasiat Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeudessa vuosina 2020 – 2022.

Sakonmuuntoasioita saapui käräjäoikeuteen 226 asiaa (vuonna 2021 yhteensä 138 ja vuonna 2020 yhteensä 254).

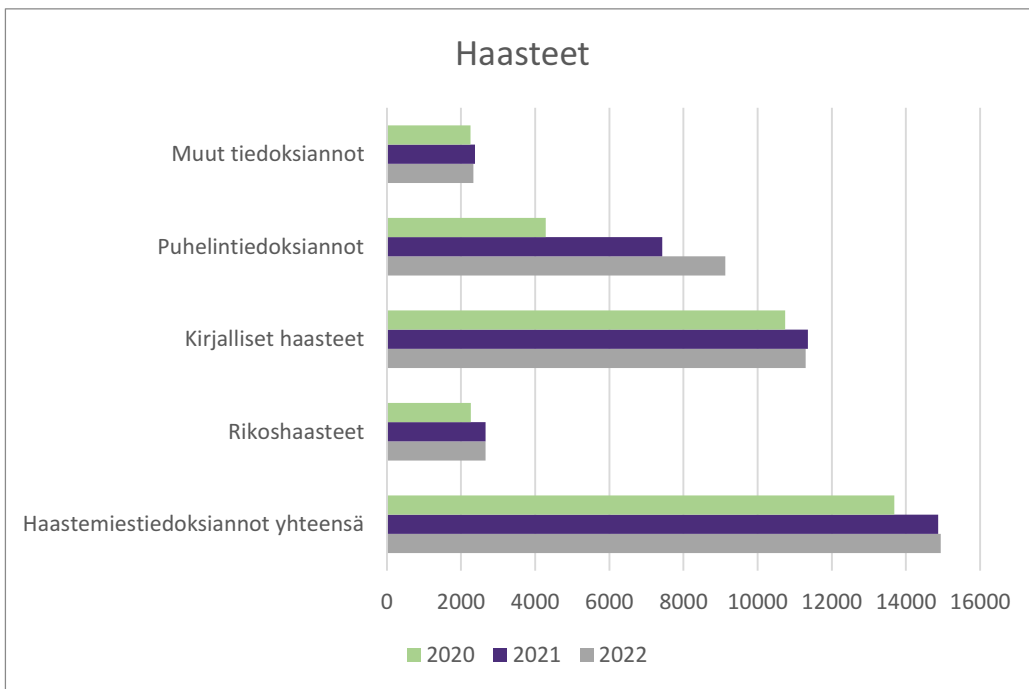
Kuva 11: Saapuneet sakonmuuntoasiat Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeudessa vuosina 2020 – 2022.

Haastemiesten tiedoksiannot

Haastemiesten antamien tiedoksiantojen määrä kasvoi edellisvuoteen verrattuna.

Haastemiestiedoksiantoja oli vuonna 2022 yhteensä 14 938, vuonna 2021 yhteensä 14 868 ja vuonna 2020 yhteensä 13 688, joista:

- kirjallisia haasteita oli vuonna 2022 yhteensä 11 292, vuonna 2021 yhteensä 11 351 ja vuonna 2020 yhteensä 10 739 asiaa.
- rikoshaasteiden määrä oli vuonna 2022 yhteensä 2662, vuonna 2021 yhteensä 2659 ja vuonna 2020 yhteensä 2261 asiaa.
- muita valtion virallistiedoksiantoja oli vuonna 2022 yhteensä 377, vuonna 2021 yhteensä 275 ja vuonna 2020 yhteensä 155 asiaa.
- muita tiedoksiantoja oli vuonna 2022 yhteensä 607, vuonna 2021 yhteensä 583 ja vuonna 2020 yhteensä 531 asiaa.
- esteitä oli vuonna 2022 yhteensä 1166, vuonna 2021 yhteensä 1138 ja vuonna 2020 yhteensä 1095 kappaletta.
- ei tavoitettuja oli vuonna 2022 yhteensä 330, vuonna 2021 yhteensä 409 ja vuonna 2020 yhteensä 363 kappaletta.
- toiseen käräjäoikeuteen siirrettyjä oli vuonna 2022 yhteensä 228, vuonna 2021 yhteensä 246 ja vuonna 2020 yhteensä 264 kappaletta.
- puhelintiedoksiantoja oli vuonna 2022 yhteensä 9131, vuonna 2021 yhteensä 7430 ja vuonna 2020 yhteensä 4285 kappaletta.

Kuva 12: Haastemiestiedoksiantojen yhteismäärä sekä rikoshaasteiden, kirjallisten haasteiden ja muiden tiedoksiantojen määrät Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeudessa vuosina 2020 – 2022.

7. Yhteystiedot

Etelä-Pohjanmaan käräjäoikeus

Seinäjoen kanslia

Keskuskatu 21

60100 SEINÄJOKI

Kauhavan istuntoaika

Nikolaintie 6 a

62200 KAUHAVA

etela-pohjanmaa.ko@oikeus.fi

puh. 029 56 48900

<https://oikeus.fi/karajaoikeudet/etela-pohjanmaankarajaoikeus/fi/index.html>